

Wat was er gebeurd ? Uit het onderzoek ingesteld door commissaris E. DANNEEL bleek dat de brand te wijten was aan een grove onvoorzichtigheid van de conciërge. Deze had nl. aan Duitse soldaten, die schikkingen kwamen treffen voor het stallen van paarden, een zestal bokalen met buskruit uit een sporttentoonstelling laten zien. Een soldaat had een brandende lucifer tegen het buskruit gehouden maar het vlammetje doofde uit. Toen had de huisbewaarder op zijn beurt een lucifer aangestoken. Daarop volgde een ontploffing waardoor de soldaat in zijn gezicht verbrand werd en het gebouw weldra in lichter laaie stond. Het ging helemaal in de vlammen op met lichte ontploffingen veroorzaakt door de munitie die er lag. De villa's in de buurt bleven gespaard.

Zo ging dat populaire Lunapark, drie jaar tevoren door zijn stichter, ironisch genoeg "entièremment ignifugé" verklaard, knetterend ter ziele.

JAN DE CLERCK, KUNSTSCHILDER (7)

door Norbert HOSTYN

1915

Samen met tal van andere Belgische kunstenaars hield Jan DE CLERCK in maart 1915 een "Belgian Exhibition of Modern Art" in de Municipal Art Gallery te Kingston-upon-Thames. De catalogus vermeldde de namen van A. AMBRAMOVITZ, Robert BOUDRY, Gerard CEUNIS, Jan DE CLERCK, Léonard DE SELLIERS, Célestin JACQUET, Henri KOKKEN, Constant PERMEKE, Edgard TYTGAT en Fernand VERHAEGEN.

Het was Jan DE CLERCK die de openingsrede van deze tentoonstelling uitsprak. Tijdens zijn uiteenzetting drukte hij zijn intense bewondering uit voor de kunst van twee Engelse artisten : zijn vriend Frank BRANGWYN (1867-1943), tevens voorzitter van de "Internationalis Artium Corporatio" en John SARGENT.

Jan DE CLERCK was met niet minder dan 10 werken vertegenwoordigd : "Kingston. Temps gris", "La Rade silencieuse. Ostende", "Repos forcé. Ostende", "Repos. Ostende", "La Laveuse. Ostende", "Le soleil jette...", "The first snow. Cheam village", "Evening at old Malden Smithy", "Impression du Soir" pastel en "Le Livre rouge" (tekening).

Het werk "Kingston. Temps gris" is niets anders dan het gekende schilderij "A rainy day at Kingston" uit 1915, in kleur afgebeeld in het kunstboek "Belgian Art in Exile", een uitgave van "COLOUR" (Londen, 1916).

Tijdens de tentoonstelling te Kingston schonk Jan DE CLERCK het werk aan de "Knox Guild" om het ten gelde te maken ten voordele van de Belgische soldaten en van het Rood Kruishospitaal te Malden. Tot op vandaag berust het doek in de verzamelingen van de Art Gallery te Kingston-upon-Thames.

Jan DE CLERCK's inzendingen naar het salon te Kingston werden kort besproken in "The Times" van 20 maart 1915 : "Of the group of pictures by Mr. Jan De Clerck, 'Kingston. Temps gris' and 'Evening at Old Malden Smithy' display high appreciation of atmosphere and light".

Tijdens zijn verblijf in Engeland zou Jan DE CLERCK ook tal van

voordrachten over artistieke onderwerpen gegeven hebben. Tevens was hij lid van de "Thames Valley Arts Club", een vereniging die kunstschilders, zowel beroeps als amateurs, uit de streek verenigde. DE CLERCK stelde tentoon in de salons van die Club.

Enkele werken uit 1915 : "Te Teddington" (Oostende, verz. Mevr. J. MAES) olie op doek; 92 x 60. - "Portret van Oscar De Clerck" (Oostende, verz. Mevr. J. MAES) olie op doek; 59 x 52.

Dit portret is uitgevoerd in een eigenaardige stijl, opgebouwd uit vierkante vlakjes die tot een levendige geheelindruk versmelten.

Deze doorgedreven technische prestatie nu, vinden we bijna letterlijk terug in het portret van Wilhelm UHDE anno 1907 door Robert DELAUNAY geschilderd (Toronto, privé-verzameling).

1916

Deelname aan een tentoonstelling in het museum te Folkestone, ingericht op initiatief van Paul LAMBOTTE. Bij de deelnemers vinden we namen terug als Amedée LYNEN, James ENSOR, Alice RONNER, Constant PERMEKE, Albert BAERTSOEN, Léon FREDERIC, Ferdinand KHNOFFFF en Victor GILSOUL. Jan DE CLERCK was erbij met "Vissersboot te Oostende" en "Weg in de winter" (1).

Te Londen schenkt hij zijn "Oostendse vissersvrouw" uit 1907 aan Minister VAN DE VELDE, ten voordele van liefdadige werken. Ten bate van het Rode Kruis te Rouen schonk hij de pastel "Avond te Brugge".

Enkele werken uit 1916 : "Hoekje aan de Thames" (aquapastel), werd gekocht door Sir YEO uit Londen en "In de schaduw", destijds in het Museum voor Schone Kunsten te Oostende.

1917

Deelname aan een tentoonstelling te Christiana (Oslo) met een "Slopje te Nieuwpoort", een pastel uit 1905 en een "Oostendse sloep", een olieverf uit 1907.

Jan DE CLERCK schenkt acht aquarellen, diverse gezichtjes te Brugge en Nieuwpoort voorstellend aan Mevrouw MATTON, voor liefdadige werken te Londen.

Deelname aan het 23e Salon van de "Thames Valley Arts Club" met "Herinnering aan Nieuwpoort" (2) en aan de Belgische tentoonstelling te Rotterdam met "Binnenvaren", een olieverf uit 1907.

Uit 1917 ook, stamt het schilderij "De Schilder en zijn werk", ook genaamd "Omnia fugunt, ars manet" : de kunstenaar, vergaat net als iedereen, tot stof. Hij is vergankelijk. Zijn werk blijft echter, en daardoor is ook de kunstenaar vereeuwigd.

Het Londense tijdschrift "Colour" pakt uit met een speciale editie "Allies in Art". Daarin wordt in kleur Jan DE CLERCK's "Portret van Oscar De Clerck" afgebeeld. Oscar DE CLERCK zelf staat er vermeld met het beeldhouwwerk "Portret van Stokowsky".

De brief die volgt, en die we terugvonden in de papieren van Jan DE CLERCK (verz. MAES, Oostende), werd geschreven door de dichter Daan BOENS.

Daan BOENS (Oostende, 1893 - Gent, 1977), was een van Jan DE CLERCK's beste vrienden. Hij was een zoon van kleine middenstanders uit het Oostendse visserskwartier, was een knap student en stond anno 1914 ingeschreven in de Luikse universiteit, afdeling Wijsbegeerte en Kunstgeschiedenis.

BOENS zou het in 1925 na een korte politieke carrière in de Belgische Werkliedenpartij tot Volksvertegenwoordiger brengen.

In Jan DE CLERCK's nalatenschap staken meerdere dichtbundels van Daan BOENS met opdrachten in geschreven. Uit de brief die volgt leren we Daan BOENS kennen als een jongeman met dezelfde artistieke idealen als Jan DE CLERCK zelf.

To Jan De Clerck Esq.
"Beechcroft"
Worcester Park
Surrey - England

Daan Boens
Z. 68 - 11e Cie
AB 7C
Belgische Legerposterij 30 III 18
Z. 68 - 11e Cie 28 maart 1918

Beste Jan,

Ik geloof dat gij verloren zijt tusschen uwe munities en obussen, of laat u zelfs de zondag geen rust, en zit de inspiratie van het prachtig doek (dat gij bezig waart toen Hippolite het mocht bewonderen) zo in uw hoofd dat gij uwe goede vrienden vergeet ?

Ik moet u melden, en het verveelt mij grootelijks, dat de congés gesloten zijn, en dat ik dus wachten moet, en niet weet wanneer ik komen zal.

In alle geval, ik verwittig u, vóór ik kom. De zaken zijn hier raar.

Dit belet niet dat ik een Vlaamsche voordracht gereed heb voor de Belgica : "Moed in lijden", en een fransche : "L'art au front" voor de Artists' Committee. Een datum vaststellen is mij nu nog onmogelijk. Ik verlang nochtans om u allen weer te zien. Het moet een woensdag of donderdag zijn voor de Belgica. Een zondag zou zeker best passen voor de Artists' Committee.

Heb jij al nieuws van Oscar en zijn concours ? Ik ben al zoo benieuwd als jij allen zijn kunt.

Jan, weet jij dat men mij bij mijn laatste voordracht hier aan 't front voor een stamp-volle zaal, begroette als de beste der Vlaamsche dichters aan 't front. Dit doet me genoegen te zien, dat mijn ijveren een goeden uitslag heeft. Na den oorlog zullen mijn verzen gelezen worden, en veel ! Ge zult het zien.

Nu nog een vraag, die Section Archéologique aan 't front bestaat niet. Wat bestaat is een Hoogeschool te Hondshoote.

Etant ancien élève de l'Université de Liège (3 années d'Art et Archéologie) une étude approfondie de la philosophie m'étant

nécessaire pour la reprise de mes études après guerre, étant un jeune littéraire du quel on peut justement espérer les meilleurs résultats, je suis désireux, et je sollicite la faveur de pouvoir suivre le cours de philosophie (psychologie et morale) à l'Université de Hondschoote.

Zijt gij bij machte dat te vragen aan Constant, hem erop wijzende dat vorige vraag "visait la faculté de me préparer à la reprise des cours d'après guerre" ?

Doe gij die vraag, als het niet te veel is, Jan ? Ik zal ze van mijn kant doen. Louis schrijft mij altijd dat gij altijd van mij spreekt. Ik weet dat gij veel voor mij zoudt doen. Ik maak er dus misbruik van.

Nu ga ik slapen, and a lot of friendly kisses for yoy all !

Trouw,
Uw Daan.

-
- (1) The Museum Folkestone. Exhibition of Modern Belgian Pictures under the Auspices of the Belgian Ministry of Fine Arts, Folkestone, 1916, nrs. 85-86.
 - (2) The Thames Valley Arts Club. Catalogue of the Twenty-Third Exhibition, s.l., 1917, p. 12, nr. 30.

(vervolgt)

EIGENAARS VAN SCHILDERIJEN VAN JAN DE CLERCK MOGEN ZICH STEEDS MELDEN BIJ N. HOSTYN, STEDELIJKE MUSEA, WAPENPLEIN, OOSTENDE.
059/80.53.35 : ER WORDT ERNSTIG GEDACHT AAN EEN KUNSTBOEK
OVER DE MEESTER.
OOK "SPONSORS" ZIJN WELKOM !

OOSTENDSE NUMISMATIEK

door Edwin LIETARD

DE LIJNVISSERSMAATSCHAPPIJEN

In dit artikel wordt alleen maar gehandeld over het lijnvissen in zoetwater, er is dus in geen enkel geval sprake van zeevisvangst of hengelen op zee.

In Oostende waren er voor de eeuwwisseling en dit tot kort voor W.O. II, verschillende voornamen en gekende lijnvissersmaatschappijen.

Deze verenigingen organiseerden ieder jaar verschillende wedstrijden onder hun aangesloten leden. Ook werden er wedstrijden gehouden met andere clubs van Oostende of andere steden.

Deze wedstrijden werden voornamelijk gehouden in de vijvers van het Maria-Hendrikapark (beter gekend als het Bosje). Gedurende de wedstrijden in eigen clubverband, werd er dan gevist voor de titel van "Koning".

Bij andere wedstrijden met verschillende verenigingen was het vooral voor de prijzen en bekens dat er gevist werd.

De voornaamste Oostendse verenigingen voor de visserssport waren "DE OPLETTENDHEID EN GEDULD" en de "KARPERVISSERS" en nog enkele